

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

CAMERA DE CONTURI SATU MARE
Satu Mare, Piața 25 Octombrie nr.1, Cod 440026
Telefon: +40261.716.555;
www.curteadeconturi.ro; ccsatumare@rcc.ro

RAPORT PRIVIND FINANȚELE PUBLICE LOCALE PE ANUL 2017

la nivelul județului Satu Mare

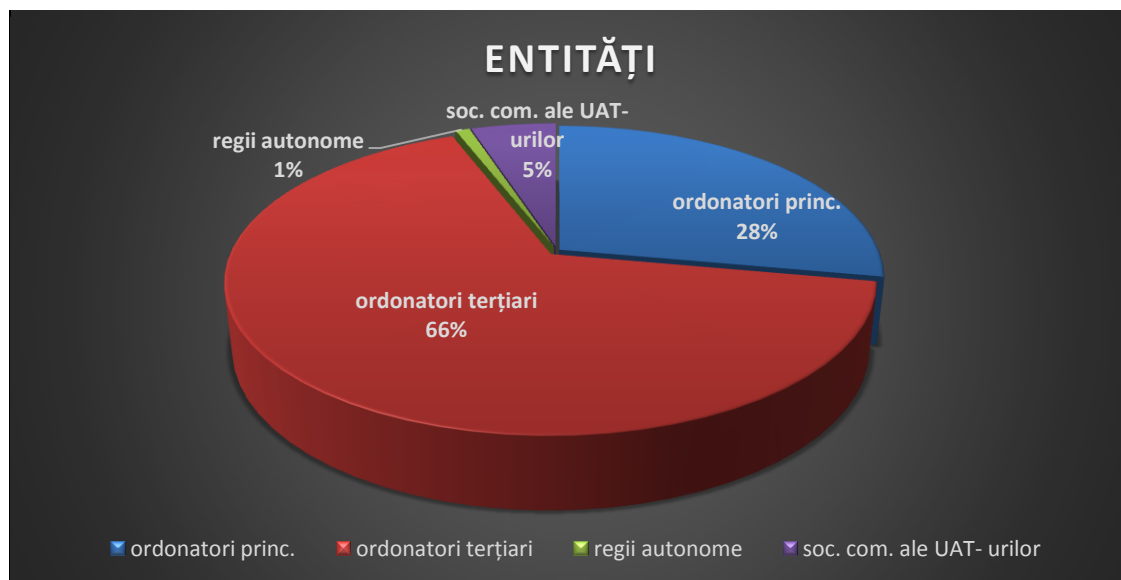
I. Prezentare generală

1. Sfera și competențele de activitate

Camera de Conturi Satu Mare, conform atribuțiilor și competențelor sale, conferite de Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, a urmărit respectarea prevederilor legale privind gestionarea și utilizarea fondurilor publice, exercitând controlul asupra modului de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public la entitățile publice care intră în sfera sa de competență.

În cadrul acestor competențe, Camera de Conturi Satu Mare își desfășoară activitățile specifice prevăzute de lege la un număr de **237 entități la nivelul unităților administrativ teritoriale (organizarea entităților după categorii - local)**, structurate astfel:

- 66 ordonatori principali de credite;
- 157 ordonatori terțiari de credite;
- 2 regii autonome de subordonare locală;
- 12 societăți comerciale cu capital integral/majoritar al UAT-urilor.

În conformitate cu Programul de control/audit pe anul 2018, aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi a României nr. 305/10.08.2017, în anul 2018 au fost aprobate a se efectua, la nivelul unităților administrativ-teritoriale **79 acțiuni de control/audit/documentare**, din care 24 acțiuni de audit financiar, 2 acțiuni de control, 49 acțiuni de verificare a modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizie și 4 acțiuni de documentare cu privire la modul de aplicare în anul 2018 de către ordonatorii principali de credite a legislației privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, conform Legii nr. 153/2017.

În cadrul acțiunilor de audit financiar efectuate la ordonatorii principali de credite potrivit punctului 260 din RODAS s-a efectuat și auditarea situațiilor financiare la un număr de 23 ordonatori terțari de credite.

2. Domeniul supus auditării

Informațiile privind execuția bugetelor componente ale bugetului general centralizat al unităților administrativ - teritoriale pentru anul 2017 (solicitate Administrației Județene a Finanțelor Publice Satu Mare), se prezintă după cum urmează:

mii lei

	Venituri (încasări)	Cheltuieli (plăți)	Excedent /Deficit
1. Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, județelor	1.115.891	1.103.460	12.431
2. Bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii	277.273	267.718	9.555
3. Bugetele creditelor externe			
4. Bugetele creditelor interne		21.183	-21.183
5. Bugetele fondurilor externe nerambursabile			

Potrivit datelor centralizate prezentate care cuprind sintetic execuția veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale agregate pe ansamblul județului Satu Mare, veniturile unităților administrativ teritoriale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului la 31.12.2017 au fost în sumă de **1.115.891 mii lei**, iar plățile efectuate au însumat **1.103.460 mii lei**, astfel că execuția bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și bugetul propriu al județului pe anul 2017 s-a încheiat cu un excedent de **12.431 mii lei**.

Suma de **21.183 mii lei** înregistrată la bugetele împrumuturilor interne reprezintă plățile efectuate în anul 2017 din disponibilul din conturile unităților administrativ teritoriale care au contractat astfel de împrumuturi în anii anteriori.

După cum rezultă din execuția bugetelor componente ale bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale, în anul 2017 nu au fost efectuate plăți din credite externe și nici finanțări provenite din fonduri externe nerambursabile.

Situația realizării, în anul 2017, a prevederilor pe principalele categorii de venituri, se prezintă, după cum urmează:

	mii lei				
	Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Încasări	% încasări din prevederi inițiale	% încasări din prevederi definitive
1.Venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri	149.676	162.183	153.330	102,4	94,5
2.Cote și sume defalcate din impozitul pe venit	243.912	264.510	264.569	108,5	100,0
3.Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată	441.687	471.650	468.298	106,0	99,3
4.Subvenții de la alte nivele ale administrației publice	262.896	291.781	191.509	72,8	65,6
5.Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări	47.288	77.042	38.185	80,7	49,6
VENITURI - TOTAL (1+2+3+4+5)	1.145.459	1.267.166	1.115.891	97,4	88,0

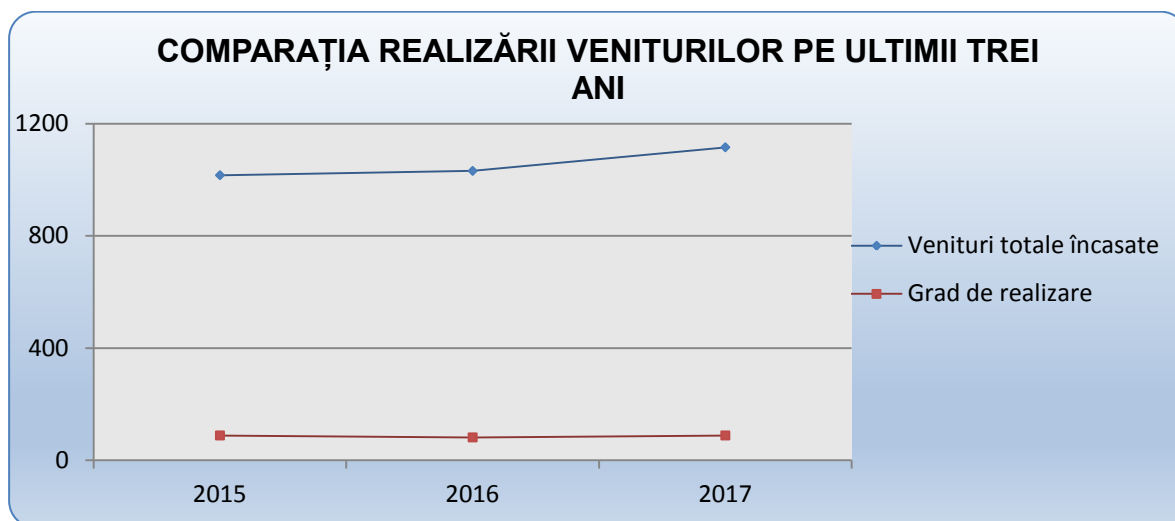
În structura veniturilor se constată că sursele de finanțare a bugetelor locale depind în mare măsură de alocările de la nivel central, în principal sub forma sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată (41,9% din totalul veniturilor), cotelor și sumelor defalcate din impozitul pe venit (23,7% din totalul veniturilor) și subvențiilor de la alte nivele ale administrației publice (17,1% din totalul veniturilor), structură regăsită și în anii 2016 și 2015.

La nivelul anului 2017, ponderea veniturilor proprii provenite din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte și venituri este de numai 13,7% din totalul veniturilor (în scădere față de anul 2016 când se situa la 15,5% din totalul veniturilor și aproximativ egal cu anul 2015 când procentul era de 13,2%), ceea ce impune o preocupare mai susținută a autorităților locale în evaluarea veniturilor proprii și în urmărirea încasării acestora pe parcursul execuției bugetare.

Pe ansamblul județului, gradul de realizare a veniturilor, pe categorii, comparativ cu prevederile inițiale înscrise în bugetele locale, se situează în procente cuprinse între 72,8% și 108,5% iar comparativ cu prevederile definitive în procente cuprinse între 49,6% și 100,0% .

Față de prevederile definitive, de **1.267.166** mii lei, încasările realizate au fost în sumă totală de **1.115.891** mii lei, reprezentând o realizare a veniturilor de 88,0% (în creștere față de anul 2016 când se situa la 80,8% și aproximativ egal cu anul 2015 când se situa la 87,8%).

În dinamică, cu luarea în considerare a exercițiilor precedente 2016 și 2015, veniturile de la nivelul județului în valoare absolută au fost realizate în trend ascendent, iar în ceea ce privește nivelul gradului de încasare față de prevederile definitive, acesta a crescut în anul 2017 față de anii precedenți.

Cheltuielile bugetare efectuate în anul 2017 de unitățile administrativ - teritoriale din județul Satu Mare, comparativ cu prevederile din bugete, pe naturi de cheltuieli, au fost următoarele:

mii lei

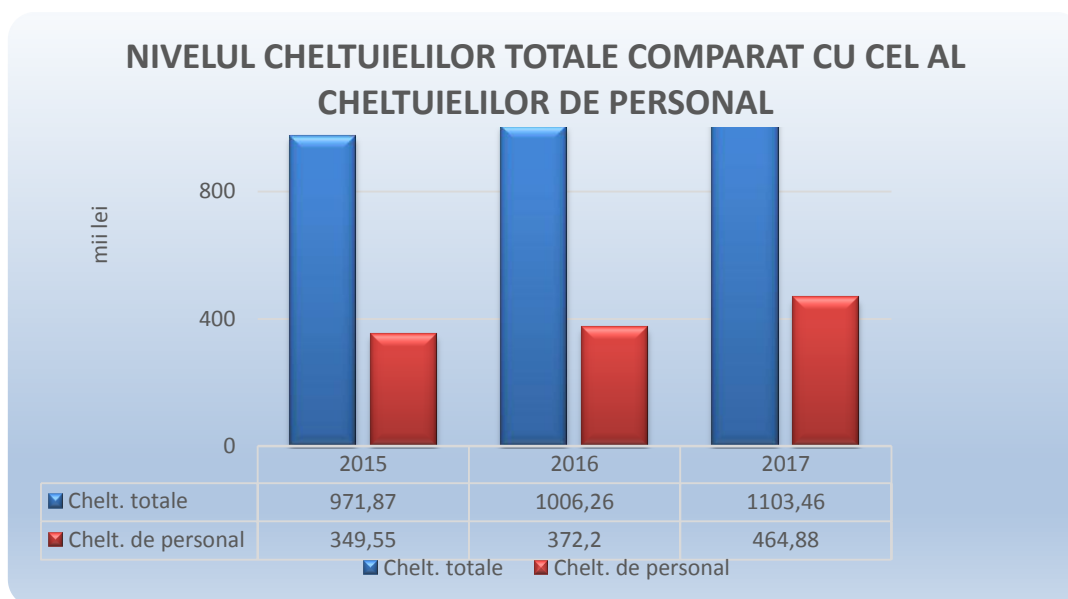
	Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Plăți efectuate	% plăți din prevederi inițiale	% plăți din prevederi definitive
1.Cheltuieli de personal	436.943	474.188	464.887	106,4	98,0
2.Bunuri și servicii	207.676	232.199	202.178	97,4	87,1
3. Dobânzi	6.350	6.026	5.410	85,2	89,8
4. Subvenții	5.900	6.680	6.676	113,2	99,9
5. Fonduri de rezervă	5.099	437			
6. Transferuri între unități ale administrației publice	46.831	49.773	44.525	95,1	89,4
7. Alte transferuri	4.700	8.756	7.901	168,1	90,2
8. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	74.188	110.486	45.082	60,8	40,8
9. Asistență socială	102.797	105.281	103.498	100,7	98,3
10. Alte cheltuieli	22.244	23.962	22.320	100,3	93,1
11.Cheltuieli de capital	320.366	341.743	184.010	57,4	53,8
12. Operațiuni financiare	20.911	22.296	20.047	95,9	89,9
13. Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-1.447	-2.541	-3.074		
CHELTUIELI-TOTAL (1+...+13)	1.252.558	1.379.286	1.103.460	88,1	80,0

Pe ansamblul județului se constată că plățile efectuate au fost mai mici cu suma de 275.826 mii lei față de prevederile bugetare anuale definitive, ceea ce a determinat un grad de realizare a plăților efectuate în raport cu prevederile definitive, de 80,0%.

Comparând gradul de realizare a veniturilor în raport cu prevederile definitive de 88,0%, cu gradul de realizare a cheltuielilor raportate la același tip de prevederi de 80,0%, rezultă că angajarea cheltuielilor pe ansamblul județului Satu Mare nu s-a efectuat la nivelul propus. De remarcat este că, pe ansamblul județului, cele mai mari plăți efectuate se regăsesc la cheltuielile de personal, reprezentând 42,1% din totalul plăților efectuate, ponderea acestora

În totalul cheltuielilor fiind în creștere față de anii precedenți, când ponderea a fost de 36,9% în anul 2016 și de 35,9% în anul 2015.

În intervalul ultimelor trei exerciții financiare, evoluția nivelului cheltuielilor totale comparativ cu cel al cheltuielilor de personal se observă din graficul de mai jos:

În ultimul an al intervalului analizat, cheltuielile de personal au o pondere crescută atât față de anul 2016 (cu 5,2%), cât și față de anul 2015 (6,2%), fiind cele mai semnificative cheltuieli. Aceasta se explică în principal prin intrarea în vigoare a Legii cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și acordării unor drepturi salariale neprevăzute de legislația în domeniul salarizării personalului din administrația publică locală (în baza contractelor/acordurilor colective de muncă, a dispozițiilor ordonatorilor de credite și/sau în baza hotărârilor de consiliu local), incluse nelegal în salariile de bază.

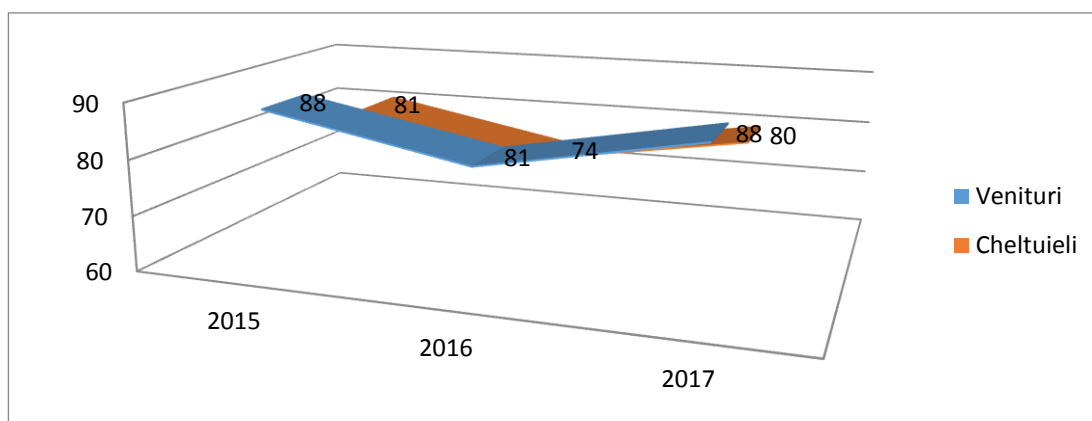
Cheltuielile de personal sunt urmate de cheltuielile cu bunuri și servicii cu o pondere de 18,3%, pondere aflată în creștere față de anul 2016 când a fost de 16,8% și în scădere față de anul 2015 când a fost de 19,6%.

Cheltuielile de capital au scăzut față de anul 2016 atât în sumă absolută (cu 31.868 mii lei) cât și ca pondere în total cheltuieli, scăzând cu 4,9 procente, de la 21,5% în 2016, la 16,6% în 2017, iar față de anul 2015 când procentul a fost de 11,4% se înregistrează o creștere.

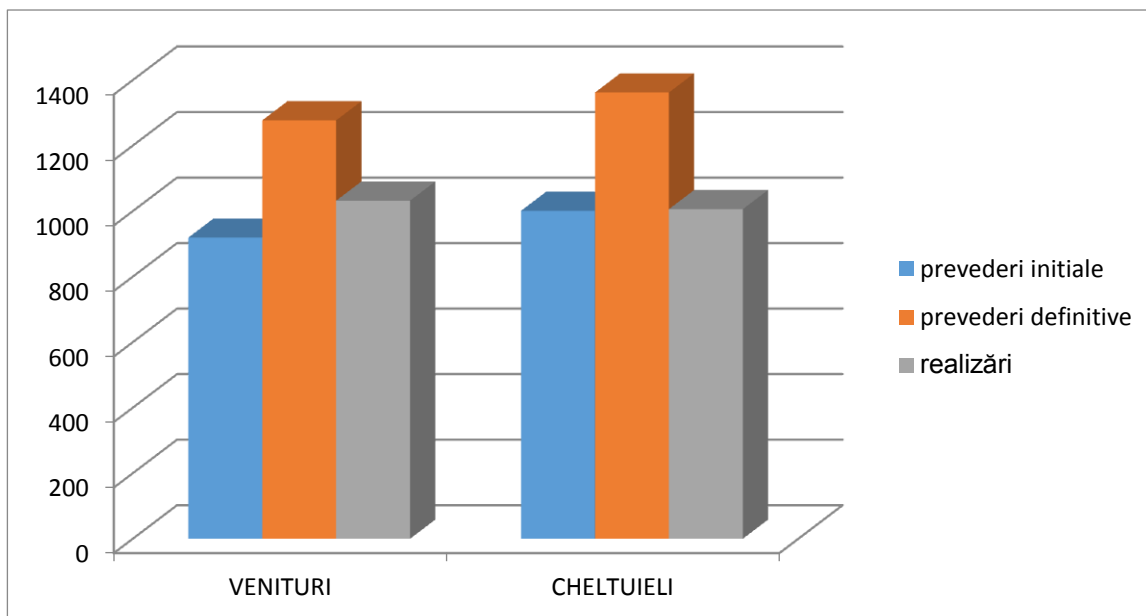
Din totalul plăților efectuate de unitățile administrativ teritoriale din județ în anul 2017 în sumă de **1.103.460** mii lei, suma de **807.027** mii lei (73,1% din total) reprezintă plățile efectuate de unitățile administrativ teritoriale cuprinse în programul de activitate al Camerei de Conturi Satu Mare în anul 2017 (până la data prezentului raport), în vederea auditării.

Urmare celor prezentate se remarcă și în anul 2017, așa cum a fost semnalat și în anii anteriori, capacitatea neperformantă a autorităților administrației publice locale de a previziona bugetele locale, elocvent în acest sens fiind gradul de realizare a veniturilor și cheltuielilor a cărui evoluție este prezentată în graficele următoare:

Grad de realizare (%)

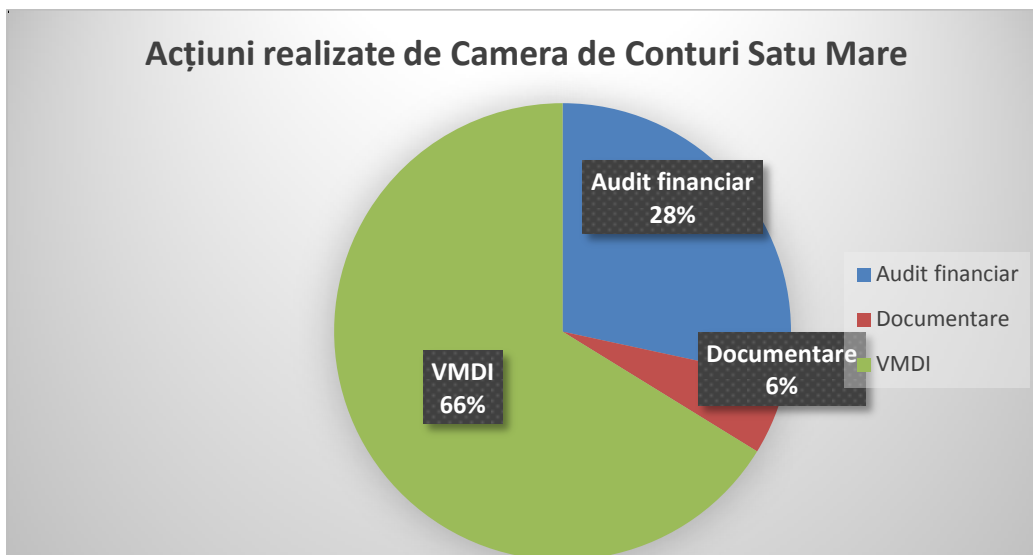

Evoluția veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale în anul 2017

II. Prezentarea rezultatelor acțiunilor de audit desfășurate la nivelul județului

Dintr-un număr total de 74 acțiuni desfășurate și finalizate, până la data întocmirii prezentului raport, la nivelul Camerei de Conturi Satu Mare, 21 acțiuni reprezentând 28% au fost misiuni de audit financiar, 4 acțiuni reprezentând 6% au fost acțiuni de documentare iar 49 acțiuni reprezentând 66% au vizat verificarea modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii și a recomandărilor transmise prin scrisoare către management.

1. Informații privind actele încheiate în urma acțiunilor de audit/control

	Total	Audit financiar	din care: Audit de conformitate	Audit al performanței
1. Număr acțiuni desfășurate	21	21	-	-
2. Certificate de conformitate	-	-	-	-
3. Rapoarte de control/audit	21	21	-	-
4. Procese verbale de constatare	21	21	-	-
5. Note de constatare	23	23	-	-
6. Decizii emise	13	13	-	-
7. Măsuri dispuse prin decizii	63	63	-	-

De menționat este că nici o acțiune de audit financiar nu s-a finalizat cu emitere certificat de conformitate.

La numărul de acțiuni desfășurate se adaugă cele 4 acțiuni de documentare cu privire la modul de aplicare în anul 2018 de către ordonatorii principali de credite a legislației privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, conform Legii nr. 153/2017, cuprinse în programul de activitate, în urma cărora au fost întocmite un număr de 4 (patru) *Note unilaterale*.

2. Informații privind categoriile de entități verificate la nivelul județului

Categoriile de entități verificate la nivelul unităților administrativ-teritoriale	Entități existente	Entități verificate	%
1. Ordonatori de credite la nivelul unităților administrativ-teritoriale, din care:	223	44	20
1.1. ordonatori principali de credite, din care:	66	21	32
- consilii județene	1	1	100
- municipii	2	2	100
- orașe	4	-	x
- comune	59	18	31
1.2. ordonatori secundari de credite	-	-	-
1.3. ordonatori terțiari de credite, din care:	157	23	15
- verificați prin acțiune distinctă	x	-	x
- verificați odată cu ordonatorul principal de credite	x	23	x
2. Regii autonome de interes local	2	-	-

3. Societăți comerciale de interes local	12	-	-
4. Alte entități	-	-	-
TOTAL	237	44	19

3. Informații privind rezultatele acțiunilor de audit/control încheiate

mii lei

	Estimări abateri constatate	Accesorii	Total estimări
1. Venituri suplimentare	662	40	702
2. Prejudicii	5.508	-	5.508
3. Abateri financiar-contabile	94.996	-	94.996
Total sume	101.166	40	101.206

4. Sumele estimate ale abaterilor constatate la nivelul entităților verificate

mii lei

	Venituri suplimentare	Prejudicii	Abateri financiar contabile
1.UATJ Satu Mare	-	1.830	-
- Documentare	-	-	-
- Activitatea proprie	-	166	-
- Biblioteca Județeană Satu Mare	-	547	-
- Direcția Generală de Evidență a Persoanelor Satu Mare	-	1.117	-
2. UATM Satu Mare	112	1.748	35.727
- Documentare	-	-	-
- Activitatea proprie	112	1.748	34.976
- Școala Gimnazială Ion Creangă	-	-	258
- Liceul Tehnic Eliza Zamfirescu	-	-	271
- Liceul Tehnic UNIO -Traian Vuia	-	-	222
3. UATM Carei	64	420	7.501
- Activitatea proprie	64	420	7.501
4.UATC Bârsău	2	104	137
- Activitatea proprie	2	104	-
- Școala Gimnazială Bârsăul de Sus	-	-	137
5. UATC Cămârzana *	1	96	-
- Activitatea proprie	1	96	-
- Școala Gimnazială Cămârzana	-	-	-
6. UATC Cămin *	8	33	1.874
- Activitatea proprie	8	33	1.874
- Școala Gimnazială Dr. Joseph Szolomayer Cămin	-	-	-
7.UATC Căuș*	-	203	61
- Activitatea proprie	-	203	-
- Școala Gimnazială Căuș	-	-	61
8. UATC Cehal	12	63	386
- Activitatea proprie	12	63	317
- Școala Gimnazială Cehal	-	-	69
9. UATC Ciumești	-	8	1.691
- Activitatea proprie	-	8	1.691
- Școala Gimnazială Ciumești	-	-	-
10. UATC Halmeu	-	11	-

- Activitatea proprie	-	11	-
- Școala Gimnazială Halmeu	-	-	-
11. UATC Medieșu Aurit	38	195	3.354
- Activitatea proprie	38	195	3.307
-Școala Profesională George Coșbuc Medieșul Aurit	-	-	47
12. UATC Petrești *	-	19	-
- Activitatea proprie	-	19	-
- Școala Gimnazială Dr. Ștefan Vonhaz Petrești	-	-	-
13. UATC Pir *	6	60	1.141
- Activitatea proprie	6	60	1.139
-Școala Gimnazială Pir	-	-	2
14. UATC Pișcolt *	18	2	229
- Activitatea proprie	18	2	227
- Școala Gimnazială Pișcolt	-	-	2
15. UATC Pomi	29	-	2.312
- Activitatea proprie	29	-	2.312
- Școala Gimnazială Pomi	-	-	-
16. UATC Porumbești *	-	-	-
- Activitatea proprie	-	-	-
- Școala Gimnazială Pomi	-	-	-
17. UATC Săcășeni *	3	49	2.764
- Activitatea proprie	3	49	2.714
- Școala Gimnazială Săcășeni	-	-	50
18. UATC Socond	27	111	-
- Activitatea proprie	27	111	-
- Școala Gimnazială Socond	-	-	-
19. UATC Tarna Mare	6	148	5.286
- Activitatea proprie	6	148	5.286
- Liceul Tehnologic Tarna Mare	-	-	-
20. UATC Terebești	8	226	3.264
- Activitatea proprie	8	226	3.251
- Școala Gimnazială Terebești	-	-	13
21. UATC Tîrșolt	-	-	18.061
- Activitatea proprie	-	-	18.061
- Școala Gimnazială Tîrșolt	-	-	-
22. UATC Turț	21	131	4.529
- Activitatea proprie	21	131	2.616
- Școala Gimnazială Turț	-	-	1.913
23. UATC Urziceni *	-	21	51
- Activitatea proprie	-	21	-
- Școala Gimnazială Urziceni	-	-	51
24. UATC Vama *	11	29	7
- Activitatea proprie	11	29	-
- Școala Gimnazială Vama	-	-	7
25.RA AEROPORTUL Satu Mare *	-	1	3.199
26.SC SALGARDENPREST Tășnad *	336	-	3.422
Total sume	702	5.508	94.996

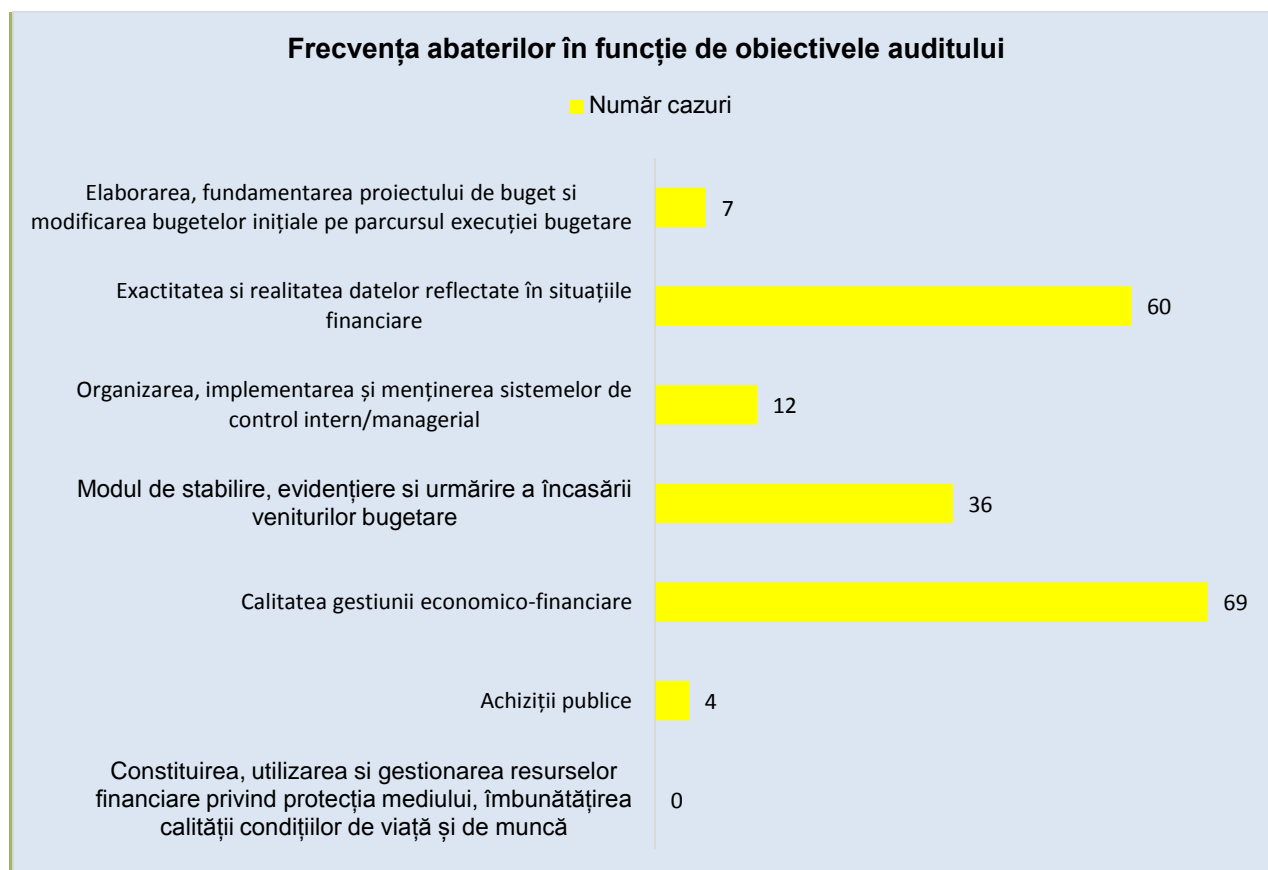
*) acțiunea se află în curs de valorificare

III. Obiectivele urmărite și principalele constatări rezultate din acțiunile de audit/control desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Cu ocazia verificărilor desfășurate, urmărind obiectivele de audit stabilite, au fost identificate 178 de cazuri de abateri, nereguli și/sau erori care, structurate pe obiective, se prezintă astfel:

Obiective	Număr cazuri	%	Valoarea abaterilor care au generat:		
			Venituri	Prejudicii	Nereguli
			-mii lei-		
Total	188	100	702	5.508	94.996
Elaborarea, fundamentarea proiectului de buget si modificarea bugetelor inițiale pe parcursul execuției bugetare	7	3,7	-	-	1.141
Exactitatea si realitatea datelor reflectate în situațiile financiare	60	31,9	-	-	89.426
Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de control intern/managerial	12	6,4	-	-	-
Modul de stabilire, evidențiere si urmărire a încasării veniturilor bugetare	36	19,1	281	104	23
Calitatea gestiunii economico-financiare	69	36,7	421	5.394	4.177
Achiziții publice	4	2,1		10	229
Constituirea, utilizarea si gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă	-	-	-	-	-

Frecvența și cuantumul abaterilor structurate pe obiectivele auditului, grafic, se prezintă astfel:

Din reprezentarea grafică se observă că la obiectivul „*Calitatea gestiunii economico-financiare*” s-au înregistrat cele mai multe abateri (69 de cazuri), urmat de „*Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare*” (60 de cazuri) și de „*Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare*” (36 de cazuri).

Cuantificate valoric, pe obiective, abaterile constatate au reliefat nestabilirea și neîncasarea unor venituri potențiale, generarea unor prejudicii, precum și erori de înregistrare în eidențele contabile, de patrimoniu sau fiscale, neînregistrarea și neevaluarea unor active.

Așa după cum se poate observa, abaterile generatoare de venituri suplimentare s-au înregistrat, în principal, la obiectivul „*Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare*” (281 mii lei), iar abaterile care au determinat producerea de prejudicii sunt localizate cu precădere la obiectivul „*Calitatea gestiunii economico-financiare*” (5.394 mii lei).

Structurate pe obiectivele specifice urmărite în acțiunile de verificare, auditorii publici externi au consemnat în rapoartele întocmite disfuncționalități la nivelul unităților administrativ teritoriale, identificând și cauzele care determină producerea abaterilor de la legalitate și regularitate.

Valoarea totală a abaterilor de la legalitate și regularitate constatate și consemnate în actele de control/audit încheiate de către auditorii publici externi din cadrul Camerei de Conturi Satu Mare este în sumă de **101.206 mii lei**, din care:

- abateri care au generat **venituri suplimentare** în sumă de **702 mii lei**, din care încasate operativ **88 mii lei**;
- abateri cauzatoare de **prejudicii** în sumă de **5.508 mii lei**, din care încasate operativ **32 mii lei**;
- abateri cu caracter **financiar – contabil** în sumă de **94.996 mii lei**.

Principalele constatări urmare a acțiunilor de **audit financiar** efectuate la unitățile administrativ teritoriale, grupate pe structura **obiectivelor urmărite în acțiunile de verificare**, sunt:

a) Elaborarea și fundamentarea proiectului de buget pe anul 2017, precum și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat

Abateri de la prevederile legale privind elaborarea proiectului de buget s-au constatat la un număr de 5 entități, constând în:

- nerespectarea de către ordonatorii de credite ai bugetelor locale a obligativității publicării în presa locală, pe pagina de internet a instituției publice sau afișarea la sediul autorității administrației publice a proiectului de buget local (UATC Petrești);
- nerespectarea obligației ordonatorilor principali de credite de a prezenta în sedință publică, în lunile aprilie, iulie și octombrie, pentru trimestrul expirat și cel târziu în decembrie, pentru trimestrul al patrulea, spre analiză și aprobare de către autoritățile deliberative, execuția bugetelor întocmite pe cele două secțiuni, inclusiv bugetului împrumuturilor interne (UATC Petrești, UATC Pișcolt);
- veniturile nu au fost estimate la nivelul real, nefiind inventariată întreaga masa impozabilă (UATC Pomi, UATC Socond, UATC Vama).

Abaterile menționate **au fost cauzate** în principal de neaplicarea corespunzătoare a principiilor și regulilor bugetare în elaborarea proiectului de buget și funcționării defectuoasă a sistemului de control intern. Alte **cauze** ale abaterilor sunt: neexercitarea în fapt a tuturor responsabilităților în procesul bugetar de către ordonatorul de credite ori neîntocmirea unui program de inspecție fiscală pe anul auditat și lipsa procedurilor operaționale care să acopere activitatea de inventariere a masei impozabile precum și faptul că modulele aplicațiilor IT de evidență a registrului agricol, a evidenței fiscale și a evidenței contabile nu sunt interconectate.

b) Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare;

În cadrul acestui obiectiv s-au constatat abateri cu caracter **financiar - contabil** în valoare de **89.426 mii lei** la următoarele **categorii de abateri**:

b1) organizarea și conducerea contabilității în conformitate cu prevederile legale

În cadrul acestui obiectiv s-au constatat abateri în sumă de **20.717 mii lei** iar principalele **nereguli** constatate în cadrul acestei categorii sunt:

- evidența contabilă nu s-a organizat și condus conform Normelor metodologice, a Planului de conturi și instrucțiunilor de aplicare a acestuia, abateri în valoare de 17.426 mii lei (UATM Satu Mare, UATC Săcășeni, UATC Tîrșolt, UATC Turț, UATC Urziceni);
- evidența sintetică și analitică a patrimoniului nu a fost condusă în conformitate cu Normele Metodologice privind organizarea și conducerea contabilității (UATC Cămin, UATC Halmeu);
- menținerea nejustificată în categoria de mijloace fixe a unor bunuri care nu îndeplinesc condițiile legale pentru a fi încadrate în aceasta categorie, abateri în valoare de 6 mii lei (UATC Ciumești);
- alte abateri (înregistrări contabile eronate) în valoare de 3.285 mii lei (UATM Satu Mare, UATC Săcășeni).

b2) înregistrarea veniturilor și cheltuielilor pe structura clasificăției bugetare - abateri în sumă de **1.942 mii lei**.

Principalele **nereguli** constatate în cadrul acestei categorii sunt:

- neconstituirea provizioanelor pentru drepturile salariale câștigate în instanță de către personalul din învățământ, abatere în valoare de 180 mii lei (UATM Satu Mare, UATC Bârsău);
- nestabilirea și neînregistrarea amortizării activelor fixe corporale și necorporale, conform prevederilor legale, abatere în valoare de 1.577 mii lei (UATM Satu Mare, UATC Pișcolt, UATC Terebești, UATC Tîrșolt, UATC Turț);
- constituirea eronată de provizioane, în valoare de 185 mii lei (UATC Turț).

b3) organizarea și ținerea la zi a evidenței patrimoniului, conform prevederilor legale - abateri financiar - contabile în sumă de **57.347 mii lei**.

În cadrul acestei categorii de abateri s-au constatat **nereguli** care se referă la:

- înregistrarea eronată în evidența contabilă a unor bunuri aparținând domeniului public sau privat al UAT, abatere în valoare de 2.152 mii lei (UATC Terebești, UATC Turț);
- neînregistrarea unor operațiuni de intrare/ieșire a unor elemente patrimoniale, abateri în valoare de 3.527 mii lei (UATM Carei, UATC Medieșu Aurit);
- neevidențierea în conturi speciale a garanțiilor de bună execuție constituite, abateri în valoare de 255 mii lei (UATC Cămin, UATC Medieșu Aurit, UATC Terebești, UATC Urziceni);
- neînregistrarea în evidența contabilă a UAT, a bunurilor primite de către unitățile școlare de natura patrimoniului public al UAT (UATC Cămin, UATC Halmeu);
- neînregistrarea în evidența contabilă și tehnico-operativă a unor bunuri care constituie domeniul public sau privat al statului și/sau al UAT în valoare de 7.040 mii lei (UATC Cămin, UATC Ciumești, UATC Terebești, UATC Turț);
- neînregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor reevaluării elementelor patrimoniale, abatere în valoare de 2.312 mii lei (UATC Pomi);
- neevidențierea în contul activelor fixe a obiectivelor de investiții finalizate, abatere în valoare totală de 8.507 mii lei (UATC Cehal, UATC Medieșu Aurit, UATC Tarna Mare, UATC Tîrșolt);
- alte abateri referitoare la organizarea și ținerea la zi a evidenței patrimoniului (menținerea în evidența contabilă de active fixe scoase din evidență), în valoare de 33.554 mii lei (UATM Satu Mare);

b4) neconcordanța datelor înregistrate în evidența tehnico-operativă cu cele din evidența financiar-contabilă și cu cele preluate în bilanțele de verificare și înscrise în situațiile financiare - abateri financiar-contabile în valoare de **4.241 mii lei**.

În cadrul acestei categorii de abateri s-au constatat **nereguli** care se referă la:

- neconcordanțe între datele existente în evidența tehnico-operativă și cele din contabilitate, între evidența contabilă analitică cu cea sintetică (UATC Tarna Mare, UATC Terebești, UATC Tîrșolt);
- neconcordanțe între evidența contabilă și cea fiscală, abatere în valoare de 4.241 mii lei (UATM Carei, UATC Tarna Mare, UATC Tîrșolt);

b5) încheierea exercițiului bugetar, abateri în valoare de 943 mii lei ce au constat în efectuarea operațiunilor de închidere a exercițiului bugetar cu nerespectarea prevederilor legale (UATM Satu Mare, UATM Carei, UATC Pișcolt);

b6) abateri privind controlul arieratelor, abateri în valoare de 233 mii lei ce au constat în sume restante provenind din obligații de plată facturate, dar neînregistrate în contabilitate (UATC Cehal).

Abaterile prezentate **au fost cauzate** în principal de: funcționarea defectuoasă a sistemului de control intern, neîndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor postului ocupat, neutilizarea la întreaga capacitate a unor module informatice, ori necunoașterea prevederilor legale privind înregistrarea în contabilitate a unor operațiuni specifice.

Alte **cauze** ale producerii abaterilor sunt: prelucrarea manuală a înregistrărilor în evidența contabilă a contului de creanțe, neefectuarea punctajelor între datele din evidența contabilă analitică a conturilor cu datele din evidența fiscală și neevidențierea tuturor operațiunilor privind veniturile conform Planului de conturi și instrucțiunilor de aplicare a acestuia, neinventarierea corespunzătoare a investițiilor în curs, omisiunea de înregistrare în evidența fiscală a rămășițelor aferente anilor precedenți, neaplicarea corespunzătoare a principiilor și regulilor bugetare, deficiențe în utilizarea programelor informatice, nerespectarea de către persoanele cu atribuții în domeniu a legislației privind principiile contabilității de angajamente.

c) Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern) la entitățile auditate

În cadrul acestui obiectiv constatările auditorilor publici se referă la:

c1) nerespectarea prevederilor legale referitoare la controlul financiar preventiv, respectiv:

- nerespectarea prevederilor legale referitoare la controlul financiar preventiv de către entitățile publice subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritatea UAT (UATC Petrești, UATC Tarna Mare);
- nesupunerea CFPP a unor proiecte de operațiuni care fac obiectul controlului financiar (UATC Socond);
- alte nereguli privind controlul financiar preventiv propriu (UATC Tarna Mare);

c2) neimplementarea dispozițiilor privind controlul intern/managerial prin:

- neorganizarea controlului intern managerial conform prevederilor legale (UATM Carei, UATC Bârsău, UATC Petrești, UATC Pișcolt, UATC Tarna Mare, UATC Săcășeni);
- ordonatorii de credite nu au stabilit prin norme proprii documentele, circuitul acestora și persoanele împuternicite să efectueze operațiunile legale de angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare legale (UATC Halmeu);
- nu au fost elaborate și aprobate procedurile operaționale (instrucțiuni de lucru) aferente activităților procedurale identificate (UATC Cămin).

Deficiențele și disfuncționalitățile privind organizarea, implementarea și menținerea unor sisteme de management și control intern consemnate în rapoartele de audit încheiate la entitățile auditate, au fost **cauzate** de un management neperformant, implementarea deficitară a sistemului de control intern, necunoașterea legislației specifice, precum și faptul că o parte din conducătorii entităților nu vor să înțeleagă importanța organizării și implementării unui control intern/managerial performant. Alte cauze a deficiențelor constatate au fost: neaplicarea

în practică a modificărilor legislative și lipsa de implicare a comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a controlului intern/managerial, necuprinderea și neaprobarea de către ordonatorul principal de credite în planul anual de audit, de acțiuni de audit la nivelul ordonatorilor terțiari de credite.

În cele mai multe cazuri măsurile luate în vederea organizării sistemului de control sunt formale și ineficiente fiind simple consemnări formalizate care nu se aplică în practică.

d) Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în cuantumul și la termenele stabilite de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora;

În cadrul acestui obiectiv s-au constatat abateri generatoare de **venituri suplimentare** în sumă de **281 mii lei**, abateri abateri financiar-contabile în sumă de **23 mii lei** și prejudicii în sumă de **104 mii lei**, după cum urmează:

d1) modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat, în cuantumul și la termenele prevăzute de lege, de către organele fiscale din cadrul primăriilor (UAT) – abateri ce au constat în:

- nu s-a stabilit taxa pe clădiri și teren proprietate publică și/sau privată, concesionat, închiriat, dat în administrare ori în folosință, după caz, persoanelor fizice și juridice, fiind constatate venituri suplimentare în sumă de 38 mii lei (UATC Cehal, UATC Pișcolt, UATC Pomi, UATC Terebești);
- nerespectarea prevederilor legale privind acordarea scutirilor și facilităților la plata impozitelor și taxelor locale fiind constatate venituri suplimentare în sumă de 81 mii lei (UATM Satu Mare, UATC Pomi, UATC Săcășeni, UATC Tarna Mare);
- nu s-a stabilit de către consiliile locale alte taxe care constituie venituri la bugetul local, respective nivelul taxei pentru eliberarea/vizarea anuală a autorizației privind desfășurarea activității de alimentație publică de către comercianții a căror activitate de desfășoară potrivit CAEN 563 - "Baruri și alte activități de servire a băuturilor" (UATM Satu Mare, UATC Terebești);
- nestabilirea, neevidențierea și neîncasarea impozitului pe clădirile aparținând persoanelor fizice și juridice, fiind constatate venituri suplimentare în sumă de 43 mii lei (UATM Satu Mare, UATC Cămârzana);
- nestabilirea corectă a impozitului pe teren aparținând persoanelor fizice și juridice, fiind constatate venituri suplimentare în sumă de 8 mii lei (UATC Pișcolt);
- păgubirea bugetului prin pierderile patrimoniale provenite din neurmărirea veniturilor în termenele legale de prescripție, fiind constatate prejudicii în sumă de 104 mii lei și venituri suplimentare în sumă de 1 mii lei (UATC Socond, UATC Vama);
- neaplicarea măsurilor de executare silită, conform prevederilor legale și normelor de aplicare (UATM Satu Mare, UATC Bârsău, UATC Petrești, UATC Pomi, UATC Socond, UATC Tarna Mare, UATC Vama);
- neaplicarea măsurilor de executare silită din lipsă de procedură operațională privind recuperarea amenzilor aplicate persoanelor cu domiciliul în străinătate, abatere financiar-contabilă în sumă de 23 mii lei (UATM Carei);
- nu s-a efectuat o verificare sistematică de către personalul de specialitate din cadrul primăriilor a gradului de realizare a lucrărilor pe perioada de valabilitate a autorizației de construire, în scopul identificării datei de la care clădirile sunt supuse impozitării sau prelungirea acesteia și stabilirea taxei, abatere în valoare de 9 mii lei (UATC Bârsău, UATC Vama);
- nu există concordanță între datele din evidențele fiscale ale autorităților administrației publice locale și cele din registrele agricole și evidențele cadastrale (UATM Carei, UATC Pișcolt, UATC Pomi, UATC Socond, UATC Vama);
- alte abateri referitoare la modul de stabilire, evidențiere și urmărire a veniturilor datorate bugetului local constând în nestabilirea, neevidențierea și neurmărirea unor venituri de natura taxei de salubritate, taxei pentru furnizarea apei potabile, a majorărilor de întârziere, abateri cauzatoare de venituri suplimentare în sumă totală de 87 mii lei (UATC Medieșu Aurit, UATC Pomi, UATC Socond, UATC Vama);

➤ alte abateri referitoare la modul de stabilire, evidențiere și urmărire a veniturilor datorate bugetului local constând în nestabilirea, neevidențierea și neurmărirea cotei părți cuvenită primăriei din administrarea padurii, a majorărilor de întârziere, abateri cauzatoare de venituri suplimentare în sumă totală de 8 mii lei (UATC Cămin).

Cauzele care au generat abaterile cu impact asupra veniturilor bugetelor unităților administrativ-teritoriale pot fi sintetizate astfel:

- superficialitatea factorilor de decizie privind activitatea de stabilire, înregistrare și colectare a veniturilor proprii ale bugetului local în cuantumul și la termenele prevăzute de legislația în vigoare;
- ineficiența managementului exercitat la nivelul ordonatorului principal de credite privind organizarea și funcționarea sistemului de control intern privind modul de colectare a sumelor cuvenite bugetului local;
- nerespectarea de către beneficiarii autorizațiilor de construire a prevederilor legale privind obligația de a declara la emitentul autorizației de construire valoarea finală a construcției;
- necunoașterii și/sau neaplicării corecte de către persoanele cu atribuții în domeniu a reglementărilor legale în vigoare;
- neefectuării de controale sub aspectul verificării realității datelor declarate de către contribuabili;
- neefectuarea punctajelor între datele din registrul agricol și datele din evidența fiscală luate în calcul la stabilirea masei impozabile cuprinse în bugetul de venituri și cheltuieli;
- necunoașterea tuturor prevederilor legale de către conducerea entităților, precum și de către persoanele cu atribuții financiar-contabile și fiscale, în ceea ce privește: determinarea, înregistrarea și virarea impozitelor și taxelor datorate bugetului consolidat al statului și bugetelor locale potrivit cadrului legislativ în domeniu;
- slaba eficacitate a controlului fiscal din cadrul unităților administrativ-teritoriale, precum și a întregului sistem de control intern incluzând controlul financiar preventiv și auditul public intern;
- inventarierea formală a conturilor de creanțe;
- organele fiscale din cadrul UATC-urilor, nu au examinat din oficiu starea de fapt a situației fiscale a contribuabililor și nu au utilizat toate informațiile necesare pentru determinarea masei impozabile.

e) Calitatea gestiunii economico-financiare

Abaterile de la legalitate și regularitate constatate au condus la:

- prejudicierea bugetelor entităților verificate cu suma de **5.394 mii lei**;
- stabilirea de venituri suplimentare în sumă de **421 mii lei**;
- abateri financiar contabile în sumă de **4.177 mii lei**.

La nivelul unităților administrativ-teritoriale verificate, structurate funcție de obiectivele principale avute în vedere, abaterile de la legalitate și regularitate, sunt:

e1) efectuarea inventarierii și a evaluării/reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară, au condus la **abateri financiar contabile** în valoare de **1.440 mii lei**, după cum urmează:

- efectuarea inventarierii anuale a patrimoniului prin nerespectarea în totalitate a prevederilor legale (UATC Bârsău, UATC Cămârzana, UATC Ciumești, UATC Halmeu, UATC Tîrșoț);
- nu a fost efectuată inventarierea tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege (UATC Cămin, UATC Medieșu Aurit);
- nu s-au constituit și reținut garanțiile materiale/bănești persoanelor care îndeplinesc calitatea de gestionar, în cuantumul prevăzut de legislația în vigoare, abateri cu caracter financiar contabil în valoare de 13 mii lei (UATC Cămin, UATC Pișcolt, UATC Pomi, UATC Socond, UATC Vama);
- nu a fost efectuată inventarierea/evaluarea/reevaluarea tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, abateri cu caracter financiar contabil în valoare de 1.427 mii lei (UATC Pișcolt, UATC Tarna Mare).

e2) constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor prevăzute de actele normative prin care a fost înființată entitatea, constatându-se prejudicii în sumă de **554 mii lei**, după cum urmează:

- efectuarea de cheltuieli pentru activități care nu au legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare, ce a condus la producerea unui prejudiciu în sumă de 544 mii lei, constând în plăți pentru servicii de transport extern și cheltuieli de delegare (UATJ Satu Mare, UATM Carei);
- nerecuperarea de la FNUASS a indemnizațiilor pentru incapacitate de muncă plătite angajaților, care depășesc valoarea contribuțiilor lunare în sumă de 10 mii lei (UATJ Satu Mare);

e3) angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită constatându-se prejudicii în sumă de **4.555 mii lei**, care se referă la următoarele:

- angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare cu nerespectarea prevederilor legale ce a condus la producerea unui prejudiciu total de 86 mii lei, constând în principal în:

- ✚ efectuarea de plăți din bugetul local pentru servicii neexecutate, abatere ce a condus la producerea unui prejudiciu total de 27 mii lei (UATC Cămârzana);
- ✚ nejustificarea consumului de carburanți cu documente justificative, în conformitate cu prevederile legale, abatere ce a condus la producerea unui prejudiciu total de 11 mii lei (UATC Cămârzana);
- ✚ efectuarea de plăți din bugetul local pentru operatorul regional de salubritate, peste nivelul prevăzut în contractul de delegare a serviciilor de salubritate, abatere ce a condus la producerea unui prejudiciu total de 7 mii lei (UATC Ciumești);
- ✚ efectuarea de plăți din bugetul local pentru efectuarea unor cheltuieli care nu au legătură cu activitatea entității, abatere ce a condus la producerea unui prejudiciu total de 41 mii lei (UATC Cămârzana, UATC Pișcolt, UATC Vama);

Din prejudiciul în sumă de 41 mii lei, prejudiciul în sumă de 28 mii lei, produs urmare a efectuării de plăți nelegale pentru angajați, reprezentând sume de bani acordate în temeiul unor acte normative neaplicabile instituțiilor publice, nu se mai recuperează datorită intrării în vigoare a prevederilor art. 2 alin 1 din Legea nr. 78/2018 privind exonerarea personalului plătit din fonduri publice de la plata unor sume reprezentând venituri de natură salarială;

- decontarea eronată a cheltuielilor de transport (mijloacele de transport utilizate, distanța și funcția pe care o deține persoana care efectuează deplasarea), abatere ce a condus la producerea unui prejudiciu total de 1 mii lei (UATC Cămârzana);
- efectuarea de cheltuieli de personal neprevăzute de legislația în vigoare a cauzat prejudicii în valoare de 2.737 mii lei constând în:

- ✚ acordarea de drepturi salariale nereglementate de legislația aplicabilă, sub formă de „suplimente salariale”, „spor de dispozitiv”, „spor de confidențialitate”, „spor de toxicitate” ori „spor de condiții vătămătoare”, „spor pentru implementarea fondurilor europene”, (UATJ Satu Mare, UATM Carei, UATC Bârsău, UATC Cămârzana, UATC Cămin, UATC Cehal, UATC Medieșu Aurit, UATC Petrești, UATC Săcășeni, UATC Tarna Mare, UATC Terebești, UATC Turț, UATC Urziceni);
- ✚ acordarea de drepturi salariale nereglementate de legislația aplicabilă, sub formă de „premier lunare”, „premier de excelență”, (UATM Satu Mare, UATM Carei, UATC Socond);

Din prejudiciul total în sumă de 2.737 mii lei, suma de 2.684 mii lei nu se mai recuperează datorită intrării în vigoare a prevederilor art. 2 alin 1 din Legea nr. 78/2018 privind exonerarea personalului plătit din fonduri publice de la plata unor sume reprezentând venituri de natură salarială.

- efectuarea de plăți peste valoarea contractului – constând în servicii de salubritate - abatere cauzatoare a unui prejudiciu de 10 mii lei (UATC Urziceni);
- întocmirea necorespunzătoare a documentelor în etapa de lichidare a cheltuielilor, neefectuarea verificării realității sumei datorate, a condițiilor de exigibilitate ale angajamentului legal, au condus la producerea unui prejudiciu în sumă de 33 mii lei (UATC Bârsău);

- nerespectarea prevederilor legale referitoare la stabilirea unor normative de cheltuieli, abateri ce a condus la producerea unui prejudiciu total de 4 mii lei (UATC Cămin);
- plăți nelegale urmare nerespectării clauzelor contractuale privind prețurile practicate de executanții lucrărilor, actualizarea acestora, cantitățile, articolele din ofertele declarate câștigătoare la serviciul public de salubritate și de întreținere spații verzi – prejudiciu în valoare de 1.684 mii lei (UATM Satu Mare);

e4) alocarea și utilizarea alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor, a transferurilor și a altor forme de sprijin financiar din partea UAT, constatându-se prejudicii în sumă de **20 mii lei**, respectiv:

- acordarea de finanțări nerambursabile asociațiilor sportive și cultelor religioase fără justificarea utilizării fondurilor alocate, abateri ce a condus la producerea unui prejudiciu total de 20 mii lei (UATM Carei, UATC Cămin, UATC Halmeu);

e5) formarea și gestionarea datoriei publice, situația garanțiilor guvernamentale pentru credite interne și externe, contractarea împrumuturilor, rambursarea ratelor scadente ale acestora și plata dobânzilor aferente

La acest obiectiv sunt prezentate constatările rezultate în urma misiunilor de audit financiar coordonate de Departamentul VI, respectiv:

- neconducerea Registrului datoriei publice și nedesemnarea unei persoane împuternicite să facă înregistrări în acest registru (UATC Cehal);
- nu au fost efectuate înregistrări contabile corecte în ceea ce privește datoria publică (UATJ Satu Mare).

e6) vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesiunea sau închirierea de bunuri proprietate publică și privată a statului și a UAT, concesiunea de servicii cu caracter public și asocierile în participațiune, cu nerespectarea reglementărilor legale în domeniu, ce a condus la stabilirea de venituri suplimentare în sumă de **85 mii lei** prin:

- neurmărirea respectării clauzelor contractuale referitoare la termenele de plată și nestabilirea de penalități de întârziere pentru neachitarea ori achitarea cu întârziere a redevenței/chiriei datorate de concesionari/chiriași ce a condus la stabilirea de venituri suplimentare în sumă de 85 mii lei (UATM Carei, UATC Turț);

e7) respectarea de către entitatea auditată a principiilor celor 3 E în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public și privat al UAT.

În cadrul acestei categorii de abateri s-au constatat **nereguli** care se referă în principal la:

- acordarea de sume din bugetul local pentru finanțarea activității unei Asociații de Dezvoltare Intracomunitară pe baza fundamentării supraevaluate a necesarului de fonduri publice (UATJ Satu Mare);
- angajarea de cheltuieli din bugetul local pentru realizarea unui studiu de fezabilitate având drept consecință neatingerea scopului pentru care au fost alocate resursele materiale aferente obiectivului de investiții (UATC Medieșu Aurit).

Nerespectarea prevederilor legale în domeniul achizițiilor

Constatările rezultate s-au concretizat în abateri financiar contabile în sumă de **229 mii lei** și prejudicii în sumă de **10 mii lei**, după cum urmează:

- factorii de evaluare stabiliți nu au legătură cu natura și obiectul contractului de achiziție publică ce urmează să fie atribuit, abateri cu caracter financiar contabil în valoare de 146 mii lei (UATM Carei);
- efectuarea de plăți din bugetul local pentru lucrări neexecutate în cantitățile facturate, ce a condus la producerea unui prejudiciu total de 10 mii lei (UATC Medieșu Aurit);
- neîntocmirea proceselor-verbale de recepție la terminarea lucrărilor pentru obiectivele de investiții finanțate din fonduri publice, în prezența unui reprezentant al Inspectoratului de Stat în Construcții, în calitate de invitat (UATC Urziceni);

➤ neconstituirea garanției de bună execuție în cuantumul legal și neînregistrarea în contabilitate, abateri cu caracter financiar contabil în valoare de 83 mii lei (UATC Cehal).

Cauzele apariției abaterilor care au influențat calitatea gestiunii economico-financiară și nerespectarea prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice, s-au datorat în principal, următorilor factori:

- interpretarea eronată a dispozițiilor legale în vigoare precum și de acordarea vizei CFPP asupra unor documente întocmite cu încălcarea prevederilor legale;
- nerespectarea competențelor și responsabilităților ordonatorilor de credite în procesul bugetar;
- necunoașterea și neaplicarea prevederilor legale privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor din fonduri publice;
- insuficienta responsabilizare a personalului cu atribuțiuni de control financiar preventiv propriu în verificarea respectării cadrului legal în efectuarea operațiunilor;
- neaplicarea corespunzătoare a reglementărilor legale privind salarizarea personalului din domeniul bugetar;
- funcționarea defectuoasă a sistemului de control intern managerial;
- îndeplinirea defectuoasă a atribuțiilor prevăzute în fișa postului de către persoanele cu atribuții în domeniu;
- neefectuarea verificărilor privind realitatea prestării serviciilor sau a lucrărilor executate;
- neaplicarea corespunzătoare a reglementărilor legale în faza de planificare/pregătire a procedurii de achiziție publică.

f) Constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă

Urmare verificării acestui obiectiv, la nivelul Camerei de Conturi Satu Mare au fost constatate o serie de abateri privind:

➤ **modul de organizare și desfășurare a serviciului public de salubritate, precum și cu privire la stabilirea, urmărirea și încasarea în conformitate cu prevederile legale a taxei de salubritate:**

- **abateri generatoare de venituri suplimentare** în valoare de **83 mii lei și abateri cauzatoare de prejudicii** în valoare de **104 mii lei**, valori care au fost cuprinse la obiectivul „d - Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în cuantum și la termenii stabilite de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora”;

✚ nu s-a respectat obligația prevăzută la art. 26 (1) din Legea nr. 101/2006 privind conducerea de către autoritatea administrației publice locale, împreună cu operatorul serviciului, la zi, a evidenței tuturor utilizatorilor cu și fără contracte de prestări servicii (UATC Mediesu Aurit, UATC Pomi, UATC Socond);

✚ nu s-a înregistrat, urmărit și încasat, în conformitate cu prevederile legale, taxa de salubritate (UATC Mediesu Aurit, UATC Pomi, UATC Socond);

➤ **angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită** constatându-se prejudicii în sumă de **1.734 mii lei** și care a fost cuprinsă la obiectivul „e - Calitatea gestiunii financiar contabile”, constând în principal în următoarele:

✚ efectuarea de plăți din bugetul local pentru operatorul regional de salubritate, peste nivelul prevăzut în contractul de delegare a serviciilor de salubritate, abatere ce a condus la producerea unui prejudiciu total de 7 mii lei (UATC Ciumești);

✚ plăți nelegale urmare nerespectării clauzelor contractuale privind prețurile practicate la serviciul public de salubritate – prejudiciu în valoare de 544 mii lei (UATM Satu Mare);

✚ plăți nelegale urmare nerespectării clauzelor contractuale privind cantitățile, încheierea unor acte adiționale pentru servicii de salubritate, prin care s-au stabilit cantități mai mari de servicii față de contractul inițial – prejudiciu în valoare de 1.057 mii lei (UATM Satu Mare);

✚ plăți nelegale urmare nerespectării clauzelor contractuale privind articolul “cheltuieli cu manopera” din ofertele declarate câștigătoare care nu s-au putut justifica la nivelul

- inclus în situațiile de lucrări depuse spre decontare, pentru servicii de întreținere spații verzi – prejudiciu în valoare de 83 mii lei (UATM Satu Mare);
- ✚ efectuarea de plăți peste valoarea contractului – constând în servicii de salubritate - abatere cauzatoare a unui prejudiciu de 10 mii lei (UATC Urziceni);
 - ✚ întocmirea necorespunzătoare a documentelor în etapa de lichidare a cheltuielilor, neefectuarea verificării realității sumei datorate, a condițiile de exigibilitate ale angajamentului legal pe baza documentelor justificative care să ateste operațiunile respective, au condus la producerea unui prejudiciu în sumă de 33 mii lei (UATC Bârsău).

Menționăm faptul că, la nivelul autorităților administrației publice locale au mai fost efectuate, în anul 2018, **acțiuni de documentare**, respectiv:

➤ **4 acțiuni de documentare** desfășurate sub coordonarea **Departamentului VI**, privind ”modul de aplicare în anul 2018 de către ordonatorii principali de credite a legislației privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, conform Legii - cadru nr. 153/2017, la următoarele entități: UATJ Satu Mare, UATM Satu Mare, UATO Arduș, UATC Vetiș.

Urmare acțiunii de documentare efectuată la cele 4 UAT-uri s-a concluzionat că, în anul 2018, salarizarea personalului plătit din fonduri publice a fost efectuată cu respectarea Legii - cadru nr.153/2017.

➤ **11 acțiuni de documentare** desfășurate sub coordonarea **Departamentului XII**, privind ”utilizarea fondurilor publice alocate în perioada 2002-2016 pentru construirea sălilor de sport, atât în mediul urban cât și în mediul rural, în vederea garantării accesului la facilitățile moderne de practicare a sporturilor”, la UATM Satu Mare, UATM Carei, UATO Negrești Oaș, UATO Arduș, UATO Tășnad, UATC Dorolț, UATC Pișcolț, UATC Micula, UATC Medieșu Aurit, UATC Petrești și UATC Viile Satu Mare.

În urma verificării modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii și a recomandărilor transmise prin scrisoare către management (49 acțiuni) s-a constatat că, cauzele neimplementării măsurilor cuprinse în decizii sunt:

- o preocupare insuficientă a ordonatorilor de credite în a urmări modul în care au fost duse la îndeplinire măsurile dispuse prin deciziile emise de camera de conturi;
- situații în care măsurile dispuse de către conducerea entităților în vederea recuperării prejudiciilor au fost contestate și se află în curs de soluționare la instanțele de judecată, fapt ce implică o perioadă îndelungată de timp până la soluționarea, clarificarea și recuperarea sumelor.

În anul 2018 nu au fost cazuri de aplicare de amenzi contravenționale, de suspendare din funcție și/sau de sesizare a organelor de urmărire penală.

Pe parcursul misiunilor de audit s-a procedat la informarea permanentă a conducătorilor entităților verificate cu privire la deficiențele constatate în vederea formulării unor puncte de vedere, precum și pentru remedierea acestora în perioada acțiunilor.

O atenție deosebită s-a acordat punerii de acord cu entitatea controlată a aspectelor reținute de către auditorii publici externi în urma efectuării verificărilor, precum și analizării împreună cu conducerea entității a recomandărilor formulate, pentru înlăturarea deficiențelor constatate.

În cazurile în care managementul entităților publice verificate nu și-a însușit constatările auditorilor publici externi, reprezentanții entităților au formulat puncte de vedere prezentate în timpul concilierii constatărilor sau prin obiecțiunile depuse (în număr de două) la actele de control/audit întocmite, însă aceste puncte de vedere nu au fost construite pe argumente solide și pertinente, de cele mai multe ori acestea s-au limitat la: formulări cu caracter general, fără a fi susținute cu documente probatorii, astfel că acestea nu au fost de natură să modifice constatările consemnate în actele de control/audit.

Până la data prezentului raport, pentru înlăturarea abaterilor constatate în urma acțiunilor de control/audit efectuate la nivelul unităților administrativ teritoriale au fost emise 13 decizii prin care s-a dispus ducerea la îndeplinire a 63 măsuri.

În anul 2018 au fost depuse 2 (două) *contestații* pentru un număr de 4 măsuri dispuse prin deciziile emise de Camera de Conturi Satu Mare în cazul acțiunilor de audit financiar.

Urmare soluționării contestațiilor de către comisia constituită la nivel central, o contestație cu o măsură a fost admisă iar cealaltă contestație cu 3 măsuri a fost respinsă .

Față de anul anterior când procentul de contestare a măsurilor dispuse a fost de 51% din total se poate observa o reducere substanțială a contestațiilor (6% din măsurile dispuse au fost contestate).

În ce privește abaterile generatoare de prejudicii și venituri suplimentare, s-a remarcat o tendință de remediere a acestora numai după încheierea actelor de control, prea puține entități fiind preocupate de a lua măsuri pe parcursul acțiunii. Cu toate că auditorii publici externi au discutat și analizat constatările cu conducerile entităților verificate, în vederea elucidării cauzelor și împrejurărilor care au condus la producerea deficiențelor constatate, în foarte puține cazuri persoanele cu atribuții au luat măsuri operative în timpul acțiunilor de audit/control, fiind recuperate prejudicii în proporție de doar 0,6%, în timp ce recuperarea veniturilor suplimentare constatate s-a situat la 24%.

Este de precizat faptul că, punctele de vedere divergente, cu privire la recomandările/măsurile dispuse prin decizii neînșușite de entități, se referă la stabilirea întinderii și recuperarea prejudiciilor aduse bugetelor locale prin efectuarea de cheltuieli cu încălcarea reglementărilor legale.

Misiunile de audit financiar de la nivelul unităților administrativ-teritoriale au relevat o serie de carențe și nereguli în modul de formare, administrare și utilizare a resurselor publice, fiind necesare în continuare măsuri pentru îmbunătățirea managementului finanțelor publice locale și dezvoltarea la un nivel corespunzător a capacității instituționale de elaborare și execuție a bugetelor unităților administrativ-teritoriale.

IV. Concluzii și recomandări

Analizând abaterile de la legalitate și regularitate constatate și consemnate în actele încheiate în urma acțiunilor de control/audit efectuate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, se pot face următoarele aprecieri cu privire la performanța gestionării fondurilor publice de către entitățile verificate:

✓ Situațiile financiare auditate în anul 2018 (încheiate la 31.12.2017 de unitățile administrativ-teritoriale) nu au fost întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, nu au oferit o imagine fidelă a poziției și performanței financiare a acestor entități, nefiind respectate principiile legalității și regularității în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniu.

✓ Ordonatorii de credite/primarii unităților administrativ-teritoriale, nu înțeleg și nu sunt preocupați să înțeleagă mecanismul de evidențiere și înregistrare în evidența contabilă a operațiunilor patrimoniale și pe cale de consecință nu acordă importanța cuvenită acestui segment de activitate. Mai mult în numeroase cazuri, nici personalul cu atribuții financiar contabile nu are pregătire temeinică și nu stăpânește reglementările legale în domeniu.

✓ Constatările privind încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale cu referire la cazurile în care în anumite instituții publice verificate nu există o evidență clară a contractelor care afectează administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale denotă din partea conducerii entităților verificate o vădită lipsă de preocupare în ceea ce privește evidențierea și urmărirea contractelor de concesiune și/sau de închiriere a bunurilor din patrimoniul public și privat, de urmărire și încasare a veniturilor din concesiuni și/sau închirieri.

✓ S-a manifestat lipsa de preocupare pentru reevaluarea patrimoniului, precum și pentru inventarierea, evaluarea și înregistrarea în patrimoniul unităților administrativ-teritoriale a tuturor bunurilor care aparțin domeniului public și/sau privat, în special terenuri cu vegetație forestieră.

✓ Există o slabă preocupare din partea conducerilor entităților verificate cu privire la organizarea activității de identificare, stabilire, înregistrare și urmărire a încasării veniturilor cuvenite bugetelor locale iar numărul de personal angajat este subdimensionat și fără o pregătire profesională corespunzătoare. De asemenea conducerea unităților administrativ-teritoriale nu este preocupată de implementarea unui control intern adecvat în domeniul colectării impozitelor și taxelor locale de unde și gradul scăzut de autofinanțare al cheltuielilor

din venituri proprii și dependența ridicată a unităților administrativ-teritoriale de alocațiile de la nivel central.

✓ Sugestiv în susținerea dezinteresului pentru colectarea veniturilor la bugetele locale este acceptarea și achitarea din bugetele locale a facturilor aferente prestațiilor de servicii de salubritate, efectuate de operatorii economici pentru persoanele fizice de pe raza unităților administrativ – teritoriale, în condițiile în care primăriile nu au încasat de la populație, prin taxa specială stabilită, contravaloarea acestor servicii.

✓ Fundamentarea veniturilor s-a realizat, în general pornind numai de la realizările anului precedent, fără inventarierea materiei impozabile, fără a ține cont de rămășițele din anii precedenți și fără identificarea unor noi surse de venit.

✓ Disfuncționalitățile în organizarea și exercitarea controlului intern/managerial, controlului financiar preventiv propriu și auditului public intern, a reprezentat principala cauză care a condus la înregistrarea abaterilor de la normele legale constatate la nivelul unităților administrativ - teritoriale cu privire la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor, ca surse generatoare de prejudicii și de risipă în fondurile publice. De cele mai multe ori, măsurile luate în vederea organizării sistemului de control sunt formale și ineficiente, fiind simple consemnări pe hârtie care nu se aplică în practică.

✓ Ordonatorii de credite de la nivelul unităților administrativ - teritoriale ignoră prevederile legale în domeniul salarizării personalului din sectorul bugetar, prin acordarea nelegală de sporuri și indemnizații cu toate că, în ultimii ani, procesele pe care le intentează împotriva încheierilor emise conform prevederilor legii și ale regulamentului, sunt pierdute de entitățile verificate.

✓ Multe dintre abateri se datorează necunoașterii sau interpretării eronate a reglementărilor legale, atât la nivelul autorităților deliberative, cât și a celor executive și ale personalului angajat în cadrul unităților administrativ - teritoriale. Pe de altă parte, trebuie subliniat și faptul că legislația complexă, din cauza multiplelor domenii gestionate la nivelul acestor unități, creează dificultăți de interpretare și implementare.

✓ Acțiunile de audit realizate au evidențiat, în multe cazuri, că măsurile dispuse prin decizie pentru remedierea deficiențelor constatate în perioadele anterioare nu au avut eficiența dorită, continuându-se practica în utilizarea banilor publici pentru același gen de cheltuieli care s-a dovedit a fi neconformă cu prevederile legale.

Având în vedere abaterile de legalitate și regularitate constatate, **concluzia generală** care se desprinde este aceea că, acestea se datorează unui **management defectuos al fondurilor publice** datorat, pe de o parte, lipsei de preocupare/interes din partea conducerilor entităților verificate în ceea ce privește identificarea, stabilirea, înregistrarea și urmărirea încasării veniturilor cuvenite bugetelor locale, acuratețea și veridicitatea datelor din conturile de execuție verificate, administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale, iar pe de altă parte, „interpretării forțate” a actelor normative și/sau „ignorării” anumitor prevederi ale acestora, în ceea ce privește efectuarea cheltuielilor bugetare.

Recomandările formulate de Camera de Conturi Satu Mare s-au referit în principal la:

✓ Corectarea erorilor din evidența fiscală și contabilă care au condus la denaturarea informațiilor prezentate în situațiile financiare încheiate la 31.12.2017.

✓ Inventarierea întregii mase impozabile, stabilirea, evidențierea și încasarea în cuantum și la termenele prevăzute de lege a tuturor veniturilor bugetare.

✓ Extinderea verificărilor, în cadrul termenului de prescriere a dreptului organelor fiscale de a stabili obligații fiscale, asupra tuturor autorizațiilor de construire emise de autoritatea publică, constatarea stadiului construcțiilor realizate, întocmirea proceselor verbale de recepție și impunerea contribuabililor conform reglementărilor legale în materie.

✓ Inventarierea și identificarea construcțiilor noi și a celor la care au fost executate lucrări de reconstruire, consolidare, modernizare, modificare sau extindere de pe teritoriul comunei, înregistrarea în evidența fiscală și contabilă a diferențelor de impozit pe clădiri și a accesoriilor aferente și luarea măsurilor de încasare a debitelor.

✓ Aplicarea tuturor formelor de executare silită până la stingerea integrală a creanțelor restante cuvenite bugetelor locale, atât pentru cele existente în sold la data verificării, cât și pentru cele constatate suplimentar în timpul misiunilor de audit.

✓ Urmărirea și verificarea de către autoritățile administrației publice locale a modului de încheiere și derulare a contractelor de arendare/închiriere/concesionare de active din patrimoniul unităților administrativ - teritoriale și urmărirea realizării efective a veniturilor din aceste activități.

✓ Evaluarea terenurilor cu vegetație forestieră existente în domeniul public și/sau privat al unităților administrativ-teritoriale și înregistrarea rezultatelor în evidența contabilă (în conformitate cu reglementările legale), precum și efectuarea reevaluării patrimoniului.

✓ Organizarea sistemului propriu de control managerial, potrivit legii, prin identificarea și evaluarea riscurilor cheie privind activitățile ce trebuie desfășurate de toate compartimentele entității și gestionarea acestor riscuri în vederea stabilirii controalelor interne corespunzătoare, identificarea tuturor activităților procedurale din entitate și urmărirea elaborării de proceduri de lucru necesare în realizarea sarcinilor.

✓ Extinderea verificărilor și stabilirea întinderii prejudiciilor cauzate bugetelor locale, înregistrarea acestora în evidența contabilă și dispunerea măsurilor de recuperare integrală potrivit reglementărilor legale.